

BILAG B3

Andreas Bøje Forsby: ”Er verden stadig unipolær? Ja, USA er stadig verdens eneste supermagt til trods for Kinas opstigning”.

Ræson.16.5.2018. Uddrag.

Andreas Bøje Forsby er forsker i asiatisk sikkerhedspolitik ved Nordisk Institut for Asienstudier ved Københavns universitet.

Hvor det 20. århundrede tilhørte amerikanerne, vil Kina dominere det 21. århundrede. Denne vidt udbredte antagelse har fået yderligere næring i takt med, at Donald Trump systematisk saboterer fundamentet for den liberale verdensorden, som USA ellers har været bannerfører for siden 2. verdenskrig. Og alt imens ”Pax Americana” hastigt eroderes indefra, har kineserne smidt årtiers tilbageholdenhed over bord. Kinas hastige fremmarch på verdensscenen er uden sidestykke i verdenshistorien, og Danmark har formået at opbygge et omfattende strategisk partnerskab med kineserne, som på mange måder er særdeles lukrativt for dansk erhvervsliv. Alligevel er det – her i jubilæumståret for partnerskabets indgåelse – værd at holde sig for øje, at Kina stadig halser langt efter USA på de væsentligste magtparametre.

Herudover tydeliggør polaritetsdebatten en vigtig sondring mellem magtkapacitet og magtudøvelse. Siden Donald Trump indtog Det Hvide Hus, har USA’s internationale lederskab været under hastig afvikling i takt med, at Trump-administrationen går enegang eller på anden vis frasiger sig sine forpligtelser på en lang række områder. Det gælder inden for områder som international frihandel, global klimapolitik, liberale menneskerettigheder, medlemskabet af UNESCO, atomaftalen med Iran og spørgsmålet om placeringen af Israels hovedstad. Pointen er, at selv om implikationerne heraf kan være vidtrækkende i forhold til USA’s lederskabsrolle, vil Trumps præsidentskab ikke for alvor kunne røkke ved USA’s overvældende magtkapacitet.

På den internationale scene har Trumps præsidentskab skabt et ledelsesmæssigt tomrum, som har kastet den liberale verdensorden ud i en eksistentiel krise. De tektoniske plader er måske nok blevet sat i bevægelse, men ”Pax Americana” står og falder ikke med Trumps præsidentskab. Selv om Kina dygtigt forsøger at udnytte tomrummet, er vi ikke vidne til et begyndende tronskifte. Den unipolære æra fortsætter, så længe USA’s suveræne førerposition inden for hård magt varer ved. Til gengæld risikerer USA at formøble sin ligeledes unikke position hvad angår udøvelsen af blød magt, altså evnen til at tiltrække andre med afsæt i egne politiske værdier, kultur og civilsamfund.